

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Nauda/naudas Prasījumi](#) > [Maksātnespēja Un Bankrots](#) > [Sweden](#)

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Maksātnespēja un bankrots

IEVADS

Zviedrijā uz bankrotu, komercsabiedrības reorganizāciju un parādu pārstrukturēšanu attiecas Maksātnespējas likums. Turpmāk īsumā paskaidroti daži Zviedrijas noteikumu aspekti saistībā ar minēto procedūru, kas noteikta pārskatītā Maksātnespējas likuma 86. panta 1. punktā. Aprakstā ietverta daļa noteikumu.

BANKROTS

Vispārīgi

Bankrots (*konkurs*) ir veids, kādā vispārīgi tiek īstenotas prasījuma tiesības, visiem parādnieka kreditoriem piespiedu kārtā kopīgi pārņemot visus parādnieka aktīvus, lai tiktu samaksāts katra kreditora attiecīgais prasījums. Bankrota procedūras laikā aktīvi veido bankrota mantu (*konkursbo*), kas tiek pārvaldīta par labu kreditoriem. Mantu pārvalda viens vai vairāki bankrota administratori (*konkursförvaltare*). Administratora vienīgais uzdevums ir pārvaldīt mantu. Bankrota pieteikums tiek novērtēts, bankrota lēmums tiek pieņemts un pati bankrota procedūra tiek apstrādāta bankrota lietas ietvaros rajona tiesā (*tingsrätt*). Bankrota lietas gaitā tiesa lemj par vairākiem aspektiem: tā nosaka, piem., mantas sadalīšanu vai nepieciešamību pierādīt parādu. Rajona tiesa rīko arī dažas sanāksmes, piemēram, zvēresta došanas sanāksmi, kurā parādnieks nodod zvērestu attiecībā uz īpašuma sarakstu. Administratora darbības uzrauga tiesībaizsardzības iestāde (*Kronofogdemyndigheten*).

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Vispārīgi

Finansiālās grūtībās nonācis komersants pēc tiesas lēmuma var sākt īpašu procedūru savas komercdarbības reorganizācijai (komercsabiedrības reorganizācija). Komercsabiedrības reorganizācijas (*företagsrekonstruktion*) laikā tiesas iecelts komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs izmeklē, vai parādnieka vadītā komercsabiedrība var pilnībā vai daļēji turpināt darbu un, ja var – kā to var panākt, un vai apstākļi ļauj parādniekam noslēgt finansiālu vienošanos ar saviem kreditoriem. Komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs pilda savus pienākumus tā, lai nodrošinātu kreditoru interešu ievērošanu. Lēmums reorganizēt komercsabiedrību formāli neierobežo parādnieka kontroli pār savu īpašumu. Tomēr dažiem jautājumiem ir vajadzīga komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišana.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA un KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Vispārīgi

Parāda pārstrukturēšana (*skuldsanering*) atbrīvo parādnieku no visām saistībām vai kādas to daļas apmaksāt parādus, ko aptver pārstrukturēšanas darbības. Ir divu veidu parāda pārstrukturēšana: parāda pārstrukturēšana saskaņā ar Likumu par parāda pārstrukturēšanu (*skuldsaneringslagen*) un komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana (*F-skuldsanering*) atbilstīgi Likumam par komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu (*skuldsaneringslagen för företagare*). Turpmāk sniegts skaidrojums par abiem veidiem.

1 Pret kādiem subjektiem var vērst maksātnespējas procedūru?

BANKROTS

Bankrota procedūru var uzsākt gan juridiskām, gan fiziskām personām (tostarp fiziskām personām, kas neveic komercdarbību).

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Reorganizācijas procedūru var sākt gan juridiskām, gan fiziskām personām, ja attiecīgā persona ir komersants. Likumu nepiemēro tādām juridiskām personām kā, piem., bankas, kredīttirgus sabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības un vērtspapīru tirgošanas sabiedrības.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Parāda pārstrukturēšanu var atļaut fiziskām personām, kuru galvenās intereses ir Zviedrijā (arī fiziskām personām, kas veic individuālu komercdarbību).

Pieteikumu parāda pārstrukturēšanai izskata tiesībaizsardzības iestāde pirmajā instancē.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Komersabiedrības parāda pārstrukturēšanu var atļaut fiziskai personai, kuras galvenās intereses ir Zviedrijā un kura ir:

1. komersants, kas veic komercdarbību, ja parāds radies galvenokārt komersanta darbības dēļ;
2. komersants, kas veic komercdarbību, ja parādu, kurš radies komersanta darbības dēļ, var atbilstīgi samaksāt vai arī ja komersants tikai īslaicīgi nespēj samaksāt parādu, vai
3. uzņēmēja ģimenes loceklis, ja šāda ģimenes locekļa parāds radies galvenokārt uzņēmēja komercdarbības dēļ.

“Ģimenes loceklis” (*närstående*) ir laulātais, kopdzīves partneris, vecāki, brālis vai māsa, bērns vai laulātā vai kopdzīves partnera bērni.

Pieteikumu komersabiedrības parāda pārstrukturēšanai izskata tiesībaizsardzības iestāde pirmajā instancē.

2 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var sākt maksātnespējas procedūru?

BANKROTS

Lai sāktu bankrota procedūru, parādniekam jābūt situācijā, kad tas nepilda saistības. “Saistību nepildīšana” (*obestånd, insolvens*) nozīmē, ka parādnieks nevar pienācīgi samaksāt savu parādu, un šāda situācija nav īslaicīga. Parādnieka paziņojums par maksātnespēju tiek pieņemts, ja nav konkrēta iemesla to nepieņemt. Pastāv arī dažas prezumpcijas par saistību nepildīšanas pierādījumu. Piemēram, ja nav pierādījumu par pretējo, parādnieks tiek uzskatīts par maksātnespējīgu, ja piespiedu izpildē saskaņā ar Izpildes kodeksa (*utsökningsbalken*) 4. nodaļu, kas veikta sešu mēnešu laikā pirms pieteikuma par bankrotu, konstatēts, ka parādniekam nav pietiekamu aktīvu, lai pilnībā samaksātu piedziņas prasījumu. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad parādnieks paziņojis, kas tas aptur maksājumu veikšanu.

Bankrota pieteikumu var iesniegt parādnieks vai kreditors.

Ja ir ticams pamatojums bankrota pieteikuma apstiprināšanai un ir iemesls uzskatīt, ka parādnieks varētu atsavināt kādu daļu īpašuma, līdz pieteikuma izvērtēšanas pabeigšanai tiesa var izsludināt parādnieka īpašuma sekvestrēšanu jeb nodalīšanu (*kvarstad*). Tiesa var arī aizliegt parādniekam izceļot.

Rajona tiesa nekavējoties publicē lēmumu pasludināt bankrotu. Lēmums stājas spēkā nekavējoties, un līdz ar tā paziņošanu parādnieks zaudē kontroli pār savu īpašumu, bet pastāv noteikta aizsardzība saistībā ar trešo personu tiesisko paļāvību. Skatīt informāciju sadaļā „Kādas pilnvaras ir attiecīgi parādniekam un maksātnespējas procesa administratoram?”

Par rajona tiesas lēmumu pasludināt bankrotu vai noraidīt bankrota pieteikumu var iesniegt apelācijas prasību augstākai tiesai.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Pieteikumu komercsabiedrības reorganizācijai var iesniegt parādnieks vai kreditors. Lēmumu, ar ko atļauj komercsabiedrības reorganizāciju, var pieņemt tikai tad, ja var izdarīt pieņemumu, ka parādnieks nevar samaksāt parādus, kuriem pienācis termiņš, vai drīz tos nespēs samaksāt, vai ka parādnieks saskaras ar cita veida finansiālām grūtībām, kas saistītas ar maksātnespējas risku. Komercsabiedrības reorganizācijas lēmumus var pieņemt tikai tad, ja ir pamatoti iemesli uzskatīt, ka komercsabiedrības reorganizācija var nodrošināt komercsabiedrības dzīvotspēju. Kreditora pieteikumu var apstiprināt tikai tad, ja parādnieks to ir pieņēmis.

Ja parādnieks pieteikumu uzskata par pieņemamu, tiesai tas ir nekavējoties jāizvērtē. Ja kreditora pieteikumu uzskata par pieņemamu, tiesa nosaka uzklauššanas datumu tā izskatīšanai. Uzklauššana notiek divu nedēļu laikā pēc pieteikuma iesniegšanas tiesā. Uzklauššana var notikt vēlāk, ja tam ir īpašs pamatojums, bet nekādā gadījumā ne vēlāk kā sešu nedēļu laikā.

Ja pieteikums tiek apstiprināts, tiesa vienlaikus ieceļ komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāju. Var iecelt vairāk nekā vienu komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāju, ja tam ir īpašs pamatojums. Vienas nedēļas laikā pēc tam, kad ir pieņemts komercsabiedrības reorganizācijas lēmums, komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājam ir jāinformē visi zināmie kreditori par lēmumu. Komercsabiedrības reorganizācijas lēmums tiek piemērots nekavējoties, ja vien tiesa nenosaka citādi.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Pieteikumu parāda pārstrukturēšanai var iesniegt parādnieks. Ja pieteikums netiek noraidīts kā nepieņemams vai nepamatots, lēmumu sākt parāda pārstrukturēšanu pieņem pēc iespējas drīzāk. Pieteikumu var noraidīt kā nepamatotu, ja, piem., no pieteikuma vai cita pieejama ziņojuma izriet, ka nav izpildīti parāda pārstrukturēšanas nosacījumi.

Parāda pārstrukturēšanu atļauj veikt šādos gadījumos:

1. ja parādnieks ir fiziskā persona, kuras galvenā komercdarbības veikšanas vieta ir Zviedrijā;
2. ja parādnieks ir maksātnespējīgs un tam ir tādas parādsaistības, ka, ņemot vērā visus apstākļus, nav iespējams izdarīt pieņemumu, ka parādniekam ir līdzekļi, lai samaksātu savus parādus paredzamā laikposmā, kā arī
3. ja ir pamatoti to darīt, ņemot vērā parādnieka personiskos un finansiālos apstākļus.

Piemēro šādus ierobežojumus:

1. parāda pārstrukturēšanu nevar atļaut veikt, ja uz parādnieku attiecas rīkojums par aizliegumu veikt komercdarbību (*näringsförbud*);
2. ja parādnieks ir komersants, parāda pārstrukturēšanu atļauj veikt tikai tad, ja komercsabiedrības finansiālos apstākļus var viegli pārbaudīt, kā arī
3. ja parādniekam iepriekš tika atļauts veikt parāda pārstrukturēšanu, jaunu parāda pārstrukturēšanu drīkst veikt tikai tad, ja tam ir īpašs pamatojums.

Ja tiek pieņemts lēmums sākt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas procesu, nekavējoties publicē attiecīgu paziņojumu oficiālajā vēstnesī *Post- och Inrikes Tidningar*. Paziņojumu vienas nedēļas laikā pēc publicēšanas nosūta arī zināmajiem kreditoriem. Paziņojumā cita starpā kreditori tiek aicināti iesniegt prasījumus pret parādnieku, kas parasti jādara rakstiski viena mēneša laikā pēc publicēšanas dienas, norādot sīkaku informāciju par prasījumu un citu informāciju, kas var būt būtiska lietas izvērtēšanai, un sīkaku informāciju par to, kādā kontā veicami maksājumi parāda pārstrukturēšanas procesa laikā.

Par lēmumu sākt parāda pārstrukturēšanas procesu apelācijas prasību var iesniegt triju nedēļu laikā pēc lēmuma pieņemšanas dienas.

Kamēr parāda pārstrukturēšana netiek apstiprināta ar galīgu lēmumu, no brīža, kad pieņemts lēmums sākt procesu, nav iespējama īpašuma aprakstīšana, lai apmierinātu pirms minētā lēmuma iesniegtus prasījumus. Tomēr tas neattiecas uz pārstrukturēšanā neiekļautiem prasījumiem. Tāpat tas neattiecas uz gadījumiem, kad

pēc apelācijas prasības saņemšanas tiesa pēc kreditora pieprasījuma nolemj atļaut aprakstīt īpašumu.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Pieteikumu komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanai var iesniegt parādnieks. Ja pieteikums netiek noraidīts kā nepieņemams vai nepamatots, lēmumu sākt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu pieņem pēc iespējas drīzāk. Pieteikumu var noraidīt kā nepamatotu, ja, piem., no pieteikuma vai cita pieejama ziņojuma izriet, ka nav izpildīti komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas nosacījumi.

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu atļauj veikt šādos gadījumos:

1. ja parādnieka galvenā uzņēmējdarbības veikšanas vieta ir Zviedrijā;
2. ja parādnieks ir maksātnespējīgs un tam ir tādas parādsaistības, ka, ņemot vērā visus apstākļus, nav iespējams izdarīt pieņemumu, ka parādniekam ir līdzekļi, lai samaksātu savus parādus paredzamā laikposmā, kā arī
3. ja ir pamatoti to darīt, ņemot vērā parādnieka personiskos un finansiālos apstākļus.

Piemēro šādus ierobežojumus:

1. komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu nevar atļaut veikt, ja uz parādnieku attiecas rīkojums par aizliegumu veikt komercdarbību;
2. komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu nevar atļaut veikt, ja parādnieks ir komersants, kas iepriekš ir bezatbildīgi veicis komercdarbību vai dara to patlaban;
3. komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu nevar atļaut veikt, ja parādnieka rīcībā esošā starpība maksājuma veikšanai ceturksnī ir mazāka par vienu septīto daļu no cenas bāzes summas (*prisbasbeloppet*), kā noteikts Sociālā nodrošinājuma kodeksa (*socialförsäkringsbalken*) 2. nodaļas 6. un 7. pantā (aptuveni 8200 SEK 2024. gadā);
4. ja parādniekam iepriekš tika atļauts veikt parāda pārstrukturēšanu, jaunu komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu drīkst veikt tikai tad, ja tam ir īpaši iemesli.

Ja tiek pieņemts lēmums sākt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas procesu, nekavējoties publicē attiecīgu paziņojumu oficiālajā vēstnesī *Post- och Inrikes Tidningar*. Paziņojumu vienas nedēļas laikā pēc publicēšanas nosūta arī zināmajiem kreditoriem. Paziņojumā cita starpā kreditori tiek aicināti iesniegt prasījumus pret parādnieku, kas parasti jādara rakstiski viena mēneša laikā pēc publicēšanas dienas, norādot sīkāku informāciju par prasījumu un citu informāciju, kas var būt būtiska lietas izvērtēšanai, un sīkāku informāciju par to, kādā kontā veicami maksājumi komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas procesa laikā.

Par lēmumu sākt parāda pārstrukturēšanas procesu apelācijas prasību var iesniegt triju nedēļu laikā pēc lēmuma pieņemšanas dienas.

Kamēr komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana netiek apstiprināta ar galīgu lēmumu, no brīža, kad pieņemts lēmums sākt procesu, nav iespējama īpašuma aprakstīšana, lai apmierinātu pirms minētā lēmuma iesniegtus prasījumus. Tomēr tas neattiecas uz pārstrukturēšanā neiekļautiem prasījumiem. Tāpat tas neattiecas uz gadījumiem, kad pēc apelācijas prasības saņemšanas tiesa pēc kreditora pieprasījuma nolemj atļaut aprakstīt īpašumu.

3 Kādi aktīvi ietilpst maksātnespējīgā parādnieka mantā? Kā rīkojas ar aktīviem, ko parādnieks iegūst vai kas pāriet parādnieka īpašumā pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

BANKROTS

Ja vien īpašajos noteikumos par atbrīvojuma piešķiršanu saistībā ar tiesiskām darbībām, ko parādnieks vai cita puse veic uzreiz pēc lēmuma sākt bankrota procedūru, nav noteikts citādi, bankrota mantā ir iekļauti visi īpašumi, kuri piederējuši parādniekam bankrota lēmuma publicēšanas laikā vai kuri uzkrāti parādniekam bankrota procesā un kurus var izmantot prasījumu apmierināšanai. Tāpat šādā mantā tiek iekļauts īpašums, kas var tikt pievienots bankrota mantai prasījuma atgūšanas rezultātā. Fiziskajām personām piemēro īpašus

noteikumus par darba algu un citu īpašumu, kas parādniekam vajadzīgs iztikai. Parādnieks drīkst paturēt daļu no šāda īpašuma.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Procedūra attiecas uz visiem parādnieka aktīviem. Vienas nedēļas laikā pēc tam, kad ir pieņemts komercsabiedrības reorganizācijas lēmums, komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājam ir jāinformē visi zināmie kreditori par lēmumu. Cita starpā paziņojumam pievieno sākotnēju sarakstu ar parādnieka aktīviem un saistībām. Procedūra neizraisa parādnieka likvidāciju, un principā parādnieks saglabā kontroli pār savu īpašumu. Tas nozīmē, ka procedūras laikā aktīvi var mainīties. Kā paskaidrots turpmāk, komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišana ir vajadzīga, ja, piemēram, parādnieks plāno izpildīt saistības, kas radušās pirms komercsabiedrības reorganizācijas lēmuma pieņemšanas.

Noteiktos apstākļos prasījumi, ko pamato līgums, kuru parādnieks parakstījis komercsabiedrības reorganizācijas procesā ar komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišanu, iegūst vispārīgas priekšrocības tiesības (*allmän förmånsrätt*).

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Lēmumā, ar ko tiek apstiprināta parāda pārstrukturēšana, tiek noteikts plāns maksājumu veikšanai. Šāds plāns aptver piecus gadus, ja vien nav pamatota iemesla noteikt īsāku termiņu. Plāns maksājumu veikšanai sākas dienā, kad tiek pieņemts lēmums apstiprināt pārstrukturēšanu. Bet, tā kā parādnieks sāk veikt maksājumus dienā, kad tiek pieņemts lēmums sākt procesu, periodu, kurā tika piemērots lēmums sākt procesu, parasti atskaita no laikposma, ko aptver plāns maksājumu veikšanai.

Summa, kas jāmaksā parādniekam, tiek noteikta tā, ka parāda pārstrukturēšana tiek piemērota visiem parādnieka aktīviem un ieņēmumiem pēc tam, kad tiek atskaitīta parādnieka un tā ģimenes iztikai nepieciešamā summa. Daļu var arī rezervēt maksājumam par prasījumu, kas nav iekļauts parāda pārstrukturēšanā.

Ja pēc parāda pārstrukturēšanas lēmuma parādnieka finansiālie apstākļi ievērojami uzlabojas un iemesls ir neparedzēti apstākļi, kreditori un parādnieks var iesniegt pieteikumu lēmuma atkārtotai izvērtēšanai.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas gadījumā tiek noteikts plāns maksājumu veikšanai. Šāds plāns aptver trīs gadus. Plāns maksājumu veikšanai sākas dienā, kad tiek pieņemts lēmums apstiprināt pārstrukturēšanu. Bet, tā kā parādnieks sāk veikt maksājumus dienā, kad tiek pieņemts lēmums sākt procesu, periodu, kurā tika piemērots lēmums sākt procesu, parasti atskaita no laikposma, ko aptver plāns maksājumu veikšanai.

Summa, kas jāmaksā parādniekam, tiek noteikta tā, ka komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana tiek piemērota visiem parādnieka aktīviem un ieņēmumiem pēc tam, kad tiek atskaitīta parādnieka un tā ģimenes iztikai nepieciešamā summa. Daļu var arī rezervēt maksājumam par prasījumu, kas nav iekļauts komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā.

Ja pēc komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas lēmuma parādnieka finansiālie apstākļi ievērojami uzlabojas, kreditori un parādnieks var iesniegt pieteikumu lēmuma atkārtotai izvērtēšanai.

4 Kādas ir parādnieka pilnvaras un kādas - maksātnespējas administratora pilnvaras?

BANKROTS

Pēc bankrota lēmuma pasludināšanas parādnieks zaudē kontroli pār to savu īpašumu, kas ir saistīts ar bankrota mantu. Parādnieks nedrīkst uzņemties saistības, ko var pieprasīt īstenot bankrota laikā. Tomēr ir daži atbrīvojumi. Bankrota procesa laikā bankrota mantu pārstāv administrators. Administratoru ieceļ rajona tiesa, un viņam jābūt šā uzdevuma veikšanai nepieciešamajām īpašajām zināšanām un pieredzei, kā arī citādi jāatbilst uzdevuma veikšanai. Tiesas nodarbinātu personu var neiecelt par administratoru. Personu var neiecelt par

administratoru, ja pastāv interešu konflikts.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Komerksabiedrības reorganizācijas izpildītājam jābūt šā uzdevuma veikšanai nepieciešamajām īpašajām zināšanām un pieredzei, kā arī citādi jābūt piemērotam uzdevuma veikšanai. Komerksabiedrības reorganizācijas izpildītājam ir jābaida kreditoru uzticība. Komerksabiedrības reorganizācijas izpildītājs var izmantot ekspertu palīdzību.

Komerksabiedrības reorganizācijas izpildītājam ir jāizmeklē, vai parādnieka vadītā komerksabiedrība var pilnībā vai daļēji turpināt darbu, un, ja var – kā to var panākt. Turklāt komerksabiedrības reorganizācijas izpildītājam ir jāpalīdz parādniekam izstrādāt reorganizācijas plānu, kurā ietverti pasākumi, kas vajadzīgi, lai risinātu parādnieka finansiālās grūtības un nodrošinātu parādnieka komerksabiedrības darbības pilnīgu vai daļēju turpināšanu. Plāns ir jāpieņem kreditoriem un tiem, kuriem ir līdzdalība parādniekā.

Parādniekam ir noteikta prasība sniegt komerksabiedrības reorganizācijas izpildītājam visu informāciju par saviem finansiālajiem apstākļiem, kas ir būtiska komerksabiedrības reorganizācijai. Parādnieks ievēro komerksabiedrības reorganizācijas izpildītāja norādījumus par komerksabiedrības vadīšanu. Parādnieks saglabā kontroli pār savu īpašumu. Dažas tiesiskās darbības parādnieks nedrīkst veikt, ja nav saņemta komerksabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišana. Tas attiecas, piem., uz maksājumiem saistībā ar parādu, kas radies pirms lēmuma, jaunu saistību uzņemšanos, tāda īpašuma nodošanu citai personai vai ieķīlāšanu, kas ir nozīmīgs parādnieka komercdarbībai. Ja parādnieks nepilda šīs saistības, komerksabiedrības reorganizācijas izpildītājs var pieprasīt, lai tiesiskās darbības tiktu atceltas.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Administrators netiek iecelts. Parāda pārstrukturēšanas procesa laikā parādnieks saglabā kontroli pār savu īpašumu.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Administrators netiek iecelts. Parādnieks saglabā kontroli pār savu īpašumu komerksabiedrības parāda pārstrukturēšanas procesa laikā.

5 Saskaņā ar kādiem nosacījumiem var izmantot ieskaitu?

BANKROTS

Ja kreditoram ir prasījums pret parādnieku, kuru var aizstāvēt bankrota procedūras laikā, var prasīt minētā prasījuma ieskaitu ar prasījumu, kas bija parādniekam pret kreditoru bankrota lēmuma pasludināšanas laikā. Šo iespēju nepiemēro, ja kompensēšana ir izslēgta attiecīgo prasījumu būtības dēļ. Uz nosacītiem prasījumiem attiecas īpaši noteikumi. Cita starpā pastāv arī atbrīvojumi saistībā ar nesen iegūtiem prasījumiem (tie lielā mērā atbilst noteikumiem par mantas atgūšanu).

Saistībā ar finanšu tirgiem pastāv īpaši noteikumi par to, ka savstarpējo prasījumu ieskaita līgumus un līdzīgas vienošanās, kas cita starpā attiecas uz finanšu instrumentiem, piemēro bankrota mantai un kreditoriem.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Ikviena persona, kurai komerksabiedrības reorganizācijas lēmuma pieņemšanas brīdī bija prasījums pret parādnieku, pat ja prasījuma samaksas termiņš nav pienācis, var prasīt minētā prasījuma ieskaitu ar prasījumu, kas bija parādniekam pret kreditoru minētajā laikā. Šo iespēju nepiemēro, ja kompensēšana ar pretprasījumu ir izslēgta attiecīgo prasījumu būtības dēļ vai nav atļauta Likumā par komerksabiedrības reorganizāciju. Cita starpā pastāv arī atbrīvojumi saistībā ar nesen iegūtiem prasījumiem (tie lielā mērā atbilst noteikumiem par maksājumu atgūšanu).

Saistībā ar finanšu tirgiem pastāv īpaši noteikumi par to, ka savstarpējo prasījumu ieskaita līgumus un līdzīgas vienošanās, kas cita starpā attiecas uz finanšu instrumentiem, piemēro parādniekam un kreditoriem, kuru

prasījumi ir iekļauti pieņemtā komercsabiedrības reorganizācijas plānā.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Nav īpašu noteikumu par kompensēšanu ar pretprasījumu.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Nav īpašu noteikumu par kompensēšanu ar pretprasījumu.

6 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē spēkā esošus līgumus, kuros parādnieks ir līgumslēdzēja puse?

BANKROTS

Likumā par bankrotu nav vispārīgu noteikumu par to, vai bankrota mantai ir saistoši parādnieka noslēgti nolīgumi. Principā bankrota manta kā patstāvīga juridiskā persona neatbild par nekādām saistībām, kas var izrietēt no šāda līguma. Bankrota manta var izvēlēties, vai izpildīt parādnieka noslēgtus nolīgumus, ja tas sekmētu mantas likvidāciju. Tas parasti ir atkarīgs no darījuma partnera piekrišanas.

Citos tiesību aktos, piemēram, Likumā par pārdošanu (*köplagen*) un Likumā par finanšu instrumentu tirdzniecību (*lagen om handel med finansiella instrument*), ir iekļauti īpaši noteikumi. Saskaņā ar Likumu par pārdošanu drīkst izvēlēties, vai bankrota manta tiks iesaistīta nolīguma izpildē, ja viens nolīguma slēdzējs bankrotē. Darījuma partneris var pieprasīt, lai tas tiktu savlaicīgi informēts, ja bankrota manta tiks iesaistīta nolīguma izpildē.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Kad ir iesniegts pieteikums par komercsabiedrības reorganizāciju, līguma ar parādnieku darījuma partneris nevar izbeigt līgumu maksājuma vai izpildes kavējuma dēļ kādā citā aspektā, ja kavējums ir noticis vai, visticamāk, notiks pirms lēmuma par komercsabiedrības reorganizāciju pieņemšanas. Parādnieks ar komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišanu var pieprasīt līguma izpildi. Ja darījuma partneris to pieprasa, parādniekam tas savlaicīgi jāinformē par to, vai līgums tiks izpildīts. Ja nolīgums tiks izpildīts, tā izpildes veidu reglamentē īpaši noteikumi. Noteiktos apstākļos darījuma partneris var saņemt nodrošinājumu par parādnieka saistību izpildi. Darījuma partnerim var būt arī tiesības izbeigt līgumu, ja parādnieks to nepilda. Likumā par pārdošanu ir īpaši noteikumi, kas cita starpā attiecas uz darba līgumiem un finanšu instrumentiem.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Nav īpašu noteikumu par to, kā spēkā esošu nolīgumu ietekmē parāda pārstrukturēšana.

Skatīt arī sadaļu „Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?”

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Nav īpašu noteikumu par to, kā spēkā esošu nolīgumu ietekmē komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana.

Skatīt arī sadaļu „Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?”

7 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē procedūras, ko sākuši individuāli kreditori (izņemot tiesvedībā esošas lietas)?

BANKROTS

Pēc bankrota lēmuma pieņemšanas bankrota mantā ietilpstošo īpašumu parasti nevar aprakstīt, lai izpildītu prasījumus pret parādnieku. Šo noteikumu piemēro automātiski, tiklīdz ir sāta bankrota procedūra. Pastāv noteikti atbrīvojumi, ko piemēro prasījumiem, kuriem piešķirts noteikts priekšrocības līmenis. Ja īpašums tomēr

tiek aprakstīts (*utmätning*), neraugoties uz šo aizliegumu, to uzskata par spēkā neesošu. Īpašumu var aprakstīt neatkarīgi no bankrota procedūras, ja ir ķīlas tiesības uz attiecīgo īpašumu (*panträtt*), lai apmierinātu prasījumu.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Kad tiek sākta komercsabiedrības reorganizācija, pret parādnieku nevar vērst ne īpašuma aprakstīšanu, ne citu procesu atbilstīgi Izpildes kodeksam. Kreditors arī nedrīkst atsavināt parādnieka aktīvus, piemēram, pārdodot iekļāto īpašumu. Ir izņēmumi, piemēram, gadījumi, kad kreditoram ir ķīlas tiesības vai aizturējuma tiesības (*retentionsrätt*), kuras izmanto prasījuma apmierināšanai. Saskaņā ar Likumu par izpirkumnomas līgumiem starp komersantiem (*Iagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.*) (1978:599) nav atļauta palīdzības sniegšana. Komercsabiedrības reorganizācijas procedūras laikā nedrīkst pieņemt lēmumu veikt piespiedu sekvestrēšanu jeb nodalīšanu (*kvarstad*) vai apķīlāt vai arestēt parādnieka īpašumu (*betalningsåkring*).

Komercsabiedrības reorganizācijas procesa laikā kreditora pieteikums atzīt parādnieku par bankrotējušu ir jāaptur, ja parādnieks to pieprasa un nav īpaša pamata uzskatīt, ka kreditora tiesības ir nopietni apdraudētas.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Kamēr parāda pārstrukturēšana netiek apstiprināta ar galīgu lēmumu, no brīža, kad pieņemts lēmums sākt procesu, nav iespējama īpašuma aprakstīšana, lai apmierinātu pirms minētā lēmuma iesniegtus prasījumus. Tomēr tas neattiecas uz pārstrukturēšanā neiekļautiem prasījumiem. Tāpat tas neattiecas uz gadījumiem, kad pēc apelācijas prasības saņemšanas tiesa pēc kreditora pieprasījuma nolemj atļaut aprakstīt īpašumu.

Ja parādnieks tiek pasludināts par bankrotējušu, pieteikums parāda pārstrukturēšanai zaudē spēku.

Ja pieteikums plāna izskatīšanai tiesas sēdē komercsabiedrības reorganizācijas ietvaros tiek pieņemts pēc tam, kad parādnieks iesniedzis pieteikumu parāda pārstrukturēšanai, parāda pārstrukturēšanas process ir jāaptur. Ja tiek pieņemts komercsabiedrības reorganizācijas lēmums, parāda pārstrukturēšanas pieteikums zaudē spēku.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Kamēr komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana netiek apstiprināta ar galīgu lēmumu, no brīža, kad pieņemts lēmums sākt procesu, nav iespējama īpašuma aprakstīšana, lai apmierinātu pirms minētā lēmuma iesniegtus prasījumus. Tomēr tas neattiecas uz pārstrukturēšanā neiekļautiem prasījumiem. Tāpat tas neattiecas uz gadījumiem, kad pēc apelācijas prasības saņemšanas tiesa pēc kreditora pieprasījuma nolemj atļaut aprakstīt īpašumu.

Ja parādnieks tiek pasludināts par bankrotējušu, pieteikums komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanai vairs nav spēkā.

Ja pieteikums plāna izskatīšanai tiesas sēdē komercsabiedrības reorganizācijas ietvaros tiek pieņemts pēc tam, kad parādnieks iesniedzis pieteikumu komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanai, komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas process ir jāaptur. Ja tiek pieņemts komercsabiedrības reorganizācijas plāns, komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas pieteikums zaudē spēku.

8 Kā maksātnespējas procedūra ietekmē tādu procedūru turpināšanu, kas ir tiesvedībā maksātnespējas procedūras sākšanas brīdī?

BANKROTS

Ja aprakstīšana veikta pirms bankrota lēmuma pasludināšanas, izpilde parasti turpinās neatkarīgi no bankrota procedūras. Tomēr ir dažī atbrīvojumi.

Ja starp parādnieku un citu personu turpinās tiesas process par īpašumu, kas ir iekļauts bankrota mantā, bankrota manta var pārņemt parādnieka procesu. Ja manta nepārņem parādnieka procesu, uzskata, ka īpašums vairs nav iekļauts bankrota mantā. Ja pret parādnieku ir sākts tiesas process par tāda prasījuma izpildi, kuru var aizstāvēt bankrota procedūrā, bankrota manta var iesaistīties tiesas procesā kopā ar parādnieku. Uz šādu procedūru attiecas citi noteikumi.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Prasījumu izpilde komercdarbības reorganizācijas procesā ir aizliegta, tomēr tas neietekmē notiekoša tiesas procesa starp parādnieku un citu personu turpināšanu un pat pabeigšanu.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Skatīt sadaļu „Kā maksātnespējas process ietekmē atsevišķu kreditoru sāktas tiesvedības?”

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Skatīt sadaļu „Kā maksātnespējas process ietekmē atsevišķu kreditoru sāktas tiesvedības?”

9 Kādas galvenās iezīmes raksturo kreditoru dalību maksātnespējas procedūrā?

BANKROTS

Kreditoriem nav oficiālas lomas bankrota procesā. Tomēr par svarīgākiem jautājumiem administratoram ir jāapspriežas ar visvairāk skartajiem kreditoriem, ja tam nav nekādu šķēršļu. Kreditoriem, piemēram, ir arī tiesības saņemt informāciju no administratora un piedalīties zvēresta došanas sapulcē. Kreditors var pieprasīt iecelt uzraudzītāju (*granskningsman*), lai pārraudzītu bankrota mantas administrēšanu kreditora vārdā.

Sk. arī sadaļu “Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un pieņemšanu?”

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Kad tiesa pieņem lēmumu atļaut komercsabiedrības reorganizāciju, tai ir jānosaka, kurā datumā tiesā notiks kreditoru sapulce. Sapulcei ir jānotiek trīs nedēļu laikā, sākot no komercsabiedrības reorganizācijas lēmuma pieņemšanas dienas, vai ilgākā posmā, ja tas ir vajadzīgs.

Kreditoru sapulcē kreditoriem ir jādod iespēja paust viedokli par to, vai komercsabiedrības reorganizācijas process būtu jāturpina. Pēc kreditora pieprasījuma tiesai ir sapulcē jāieceļ kreditoru komiteja, izvēloties locekļus no kreditoru vidus. Komitejā ir ne vairāk kā trīs locekļi. Dažos gadījumos darbiniekiem arī ir tiesības iecelt pārstāvi komitejā kā papildu locekli. Tiesa var iecelt lielāku skaitu locekļu, ja tam ir īpašs iemesls. Komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs apspriežas ar kreditoru komiteju par svarīgiem jautājumiem, ja tam nav nekādu šķēršļu.

Ja tiek rīkota plāna izskatīšana tiesas sēdē, kreditoriem, kuru prasījumi radušies pirms komercsabiedrības reorganizācijas lēmuma pieņemšanas, ir jāpiedalās tiesas sēdē, ja komercsabiedrības reorganizācijas plāns tieši ietekmē viņu prasījumus. Tā tas var būt, piemēram, ja tiek ierosināts samazināt prasījumus. Pēc tam kreditoriem ir jābalso par komercsabiedrības reorganizācijas plāna pieņemšanu plāna izskatīšanas sapulcē tiesā.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Kreditoriem ir jāiesniedz savi prasījumi. Sk. sadaļu “Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un pieņemšanu?”

Kreditors var pieprasīt parāda pārstrukturēšanas lēmuma atcelšanu vai grozīšanu.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Kreditoriem ir jāiesniedz savi prasījumi. Sk. sadaļu “Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un pieņemšanu?”

Kreditors var pieprasīt parāda pārstrukturēšanas lēmuma atcelšanu vai grozīšanu.

10 Kādā veidā maksātnespējas administrators drīkst izmantot vai atsavināt parādnieka mantā ietilpstošus aktīvus?

BANKROTS

Bankrota procedūras laikā aktīvi veido bankrota mantu, kas tiek pārvaldīta par labu kreditoriem (skatīt iepriekš). Mantu pārvalda viens vai vairāki bankrota administratori. Vispārīgs noteikums ir pēc iespējas ātri un saprātīgi pārdot mantā iekļauto īpašumu. Ja komercsabiedrību ir vadījis parādnieks, tad, pastāvot noteiktiem nosacījumiem, administrators var vadīt komercsabiedrības darbību bankrota mantas uzdevumā.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Komercsabiedrības reorganizācijas laikā parādnieks nezaudē kontroli pār saviem aktīviem.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Administrators netiek iecelts.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Administrators netiek iecelts.

11 Kādi prasījumi jāizvirza pret maksātnespējīgā parādnieka mantu un kādas darbības tiek veiktas ar prasījumiem, kuri rodas pēc maksātnespējas procedūras sākšanas?

BANKROTS

Zviedrijā bankrotus var iedalīt divās kategorijās: bankroti bez parāda pierādīšanas procedūras un bankroti ar parāda pierādīšanas procedūru. Pierādījums par parādu nepastāv, ja vien nav noteikts citādi. Tas ir tāpēc, ka kreditori, kuru prasījumiem nav priekšrocības tiesību, bankrota gadījumā parasti neko nesaņem. Pēc administratora pieprasījuma rajona tiesa var pieņemt lēmumu, ka parādiem jābūt pierādāmiem. To panāk, ja var pieņemt, ka prasījumi, kam nav priekšrocības tiesību, saņems maksājumu, kad tiks veikta naudas sadale bankrota procedūras laikā. Ja tiek pieņemts lēmums, ka parāds jāpierāda, prasījumi, kurus var aizstāvēt bankrota procedūras laikā, vispārīgi ir jāpierāda, lai kreditors saņemtu daļu naudas sadalē. Tāpat jāpierāda priekšrocības tiesības. Tomēr, ja kreditoram ir ķīlas tiesības vai aizturējuma tiesības, prasījums nav jāpierāda, lai kreditoram būtu tiesības saņemt maksājumu no attiecīgā īpašuma.

Tas, ka parādnieks zaudē kontroli pār savu īpašumu, nozīmē, ka parādnieks nevar uzņemties saistības, kuras varētu aizstāvēt bankrota procedūras laikā. Ja parādnieks uzņemas vai rada saistības pēc bankrota procedūras sākšanas, šādas saistības vispārīgi nevar tikt pierādītas bankrota procedūras laikā. Saskaņā ar iedibināto judikatūru dažos gadījumos parādnieks var atgūt kontroli pār noteiktiem aktīviem, ja administrators nepārprotami atturas šādu aktīvu pieprasīt.

Administrators pārstāv bankrota mantu un var uzņemties tiesības un pienākumus, piem., slēdzot nolīgumu. Tādējādi rodas prasījumi pret pašu mantu (*massafordringar*). Principā prasījumiem saistībā ar mantu ir priekšrocība salīdzinājumā ar parastiem prasījumiem bankrota lietā (*konkursfordringar*). Tomēr administratora atbildība un citi līdzīgi parādi (ko sauc par bankrota izmaksām) ir jāsedz no bankrota mantas pirms jebkādiem citiem parādiem, kas radušies saistībā ar mantu. Ja bankrota izmaksas nevar segt no bankrota mantas, tās parasti sedz valsts. Principā maksātnespējas kreditoru prasījumi tiek apmierināti tikai tad, kad ir segtas bankrota izmaksas un prasījumi saistībā ar mantu.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Nav vispārīgu noteikumu par to, kā jāiesniedz prasījumi komercdarbības reorganizācijas gadījumā. Komercsabiedrības reorganizācijas lietā tiesa pēc parādnieka pieprasījuma var pieņemt lēmumu atļaut plāna

izskatīšanu tiesas sēdē (*planförhandling*). Kreditoram var nākties iesniegt savus prasījumus saistībā ar tiesas sēdi (sk. turpmāk). Plāna izskatīšanā tiesas sēdē piedalās tikai tie kreditori, kuru prasījumi ir radušies pirms komercsabiedrības reorganizācijas lēmuma pieņemšanas. Tomēr šādās sēdēs nepiedalās visi kreditori, bet tikai tie, kurus tieši skar komercsabiedrības reorganizācijas plāns. Komercsabiedrības reorganizācijas plānam ir jāpievieno īpašuma aktīvu un saistību saraksts. Ja personai ir prasījums, kas nav iekļauts īpašuma sarakstā vai pa šo laiku ir kļuvis zināms, un šāda persona vēlas piedalīties plāna izskatīšanā tiesas sēdē, tai prasījums būtu rakstiski jāiesniedz komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājam ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms plānam vēltītās sapulces.

Prasījumi, kuru pamatā ir līgumi, ko parādnieks noslēdzis ar komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišanu komercsabiedrības reorganizācijas procedūras laikā, iegūst vispārīgas priekšrocības tiesības. Vispārīgas priekšrocības tiesības izbeidzas, kad ir pieņemts komercsabiedrības reorganizācijas plāns, vai, ja komercsabiedrības reorganizācijas plāns netiek pieņemts, tās izbeidzas trīs mēnešus pēc komercsabiedrības reorganizācijas atcelšanas, ja vien šajā laikposmā pret parādnieku nav iesniegts bankrota pieteikums.

Prasījumiem, kas ir iekļauti pieņemtajā komercsabiedrības reorganizācijas plānā un kas veido jaunu finansējumu saskaņā ar Komercsabiedrību reorganizācijas likuma (*Lagen om företagsrekonstruktion*) noteikumiem, ir priekšrocības tiesības plānā norādītajā apmērā un laikposmā. Skatīt turpmāk par komercsabiedrības reorganizācijas plāna izstrādes procedūru.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Parāda pārstrukturēšanā būtībā ir iekļauti visi naudas prasījumi pret parādnieku, kas radušies pirms dienas, kurā tika pieņemts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanu. Šim nolūkam kreditori iesniedz prasījumus, kuri radušies pirms lēmuma sākt bankrota procedūru un kuri iekļauti parāda pārstrukturēšanā, jo pretējā gadījumā pastāv risks, ka parādnieks tiks atbrīvots no pienākuma maksāt attiecīgos parādus (skatīt sadaļu „Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?”).

Tomēr parāda pārstrukturēšanā nav iekļauts neviens no turpmāk minētajiem:

1. *prasījums par pabalstu ģimenes uzturēšanai, ja vien sociālā nodrošinājuma aģentūra (Försäkringskassan) vai publiska ārvalsts struktūra nav pārņēmusi tiesīgā saņēmēja tiesības saņemt šādu uzturēšanas pabalstu;*
2. *prasījums, saistībā ar kuru kreditoram ir ķīlas tiesības vai citas priekšrocības tiesības atbilstīgi 6. vai 7. pantam Likumā par priekšrocībām (förmånsrattslagen) (1970:979), vai aizturējuma tiesības, ciktāl nodrošinājums ir pietiekams prasījuma apmierināšanai;*
3. *prasījums, saistībā ar kuru kreditors ieguvis priekšrocības tiesības atbilstīgi 8. pantam Likumā par priekšrocībām, pirms tika pasludināts lēmums sākt bankrota procedūru saistībā ar īpašumu, ko izmanto prasījuma izpildei;*
4. *prasījums, kura samaksas termiņš vēl nav pienācis un kurš ir atkarīgs no kreditora apsvērumiem, vai*
5. *apstrīdēts prasījums.*

Ja prasījums ir atkarīgs no nosacījumiem, tā summa nav noteikta vai tā samaksas termiņš vēl nav pienācis, var pieņemt lēmumu, ka tas netiek iekļauts parāda pārstrukturēšanā. Ja var pieņemt, ka prasījums nav pamatots, jāpieņem lēmums, ka prasījums netiks iekļauts parāda pārstrukturēšanā.

Prasījumi, kas radušies pēc tam, kad pieņemts lēmums sākt bankrota procedūru, netiek iekļauti parāda pārstrukturēšanā.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā būtībā ir iekļauti visi naudā izteikti prasījumi pret parādnieku, kas radušies pirms dienas, kurā tika pasludināts lēmums sākt bankrota procedūru. Šim nolūkam kreditori ziņo par prasījumiem, kuri radušies pirms lēmuma sākt bankrota procedūru un kuri ir iekļauti komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā, jo pretējā gadījumā pastāv risks, ka parādnieks tiks atbrīvots no pienākuma maksāt attiecīgos parādus (skatīt sadaļu „Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?”).

Tomēr komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā nav iekļauts neviens no turpmāk minētajiem:

1. prasījums par pabalstu ģimenes uzturēšanai, ja vien sociālā nodrošinājuma aģentūra vai publiska ārvalsts struktūra nav pārņēmusi tiesīgā saņēmēja tiesības saņemt šādu uzturēšanas pabalstu;
2. prasījums, saistībā ar kuru kreditoram ir priekšrocības tiesības atbilstīgi 5. pantam Likumā par priekšrocībām (1970:979), ciktāl nodrošinājums ir pietiekams prasījuma apmierināšanai;
3. prasījums, saistībā ar kuru kreditoram ir tiesības izpirkt iekļātu īpašumu vai citas priekšrocības tiesības atbilstīgi 6. vai 7. pantam Likumā par priekšrocībām, vai tiesības saglabāt iepriekš spēkā esošus nosacījumus, ciktāl nodrošinājums ir pietiekams prasījuma apmierināšanai;
4. prasījums, saistībā ar kuru kreditors ieguvis priekšrocības tiesības atbilstīgi 8. pantam Likumā par priekšrocībām, pirms tika pasludināts lēmums sākt bankrota procedūru saistībā ar īpašumu, ko izmanto prasījuma izpildei;
5. prasījums, kura samaksas termiņš vēl nav pienācis un kurš ir atkarīgs no kreditora apsvērumiem, vai
6. apstrīdēts prasījums.

Ja prasījums ir atkarīgs no nosacījumiem, tā summa nav noteikta vai tā samaksas termiņš vēl nav pienācis, var pieņemt lēmumu, ka tas netiek iekļauts parāda pārstrukturēšanā. Ja var pieņemt, ka prasījums nav pamatots, jāpieņem lēmums, ka prasījums netiks iekļauts parāda pārstrukturēšanā.

Prasījumi, kas radušies pēc tam, kad pieņemts lēmums sākt bankrota procedūru, netiek iekļauti parāda pārstrukturēšanā.

12 Kādi noteikumi reglamentē prasījumu iesniegšanu, pārbaudi un atzīšanu?

BANKROTS

Vispārīgi runājot, bankrota procedūras laikā var aizstāvēt tikai tādus prasījumus, kas radušies pirms bankrota procedūras lēmuma pasludināšanas. Prasījumu var aizstāvēt bankrota procedūras laikā, pat ja tas ir atkarīgs no nosacījumiem vai tā samaksas termiņš vēl nav pienācis.

Gadījumos, kad parāds nav jāpierāda, nav noteikumu, saskaņā ar kuriem kreditoram būtu noteikta prasība iesniegt prasījumu noteiktā veidā. Bankrota procedūrā bez parāda pierādīšanas procedūras administratoram pēc savas iniciatīvas ir jānodrošina, ka ikviens prasījums ar priekšrocības tiesības saņem pienācīgu daļu sadalē. Faktiski nekas nekavē kreditoru aizstāvēt savu prasījumu, neizmantojot konkrētus pierādījumus, kamēr neiestājas termiņš iebildumu sniegšanai saistībā ar ierosināto sadali.

Ja var pieņemt, ka aktīvu apmērs ir pietiekams, lai veiktu maksājumus kreditoriem, kam nav priekšrocības tiesību, jābūt pierādījumam par parādu (skatīt iepriekš par parāda pierādīšanu). Ja rajona tiesa pieņem lēmumu par parāda pierādīšanas procedūru, tā nosaka laikposmu pierādījumu sniegšanai, kas ir četras līdz desmit nedēļas. Lēmums par aicinājumu iesniegt pierādījumus tiek publicēts. Kreditoriem savi prasījumi ir jāiesniedz rakstiski un norādītajā laikā. Ja kreditoram ir tiesības izpirkt iekļātu īpašumu vai tiesības saglabāt iepriekš spēkā esošus nosacījumus saistībā ar īpašumu, viņam parāds šīs procedūras ietvaros nav jāpierāda, lai saņemtu maksājumu no īpašuma. Ja ir notikusi parāda pierādīšanas procedūra, ikviens kreditors, kas vēlas iesniegt prasījumu vai izmantot priekšrocības tiesības pēc pierādījumu iesniegšanas termiņa, var iesniegt rakstisku apliecinājumu *ex post* (*afterbevakning*). Tas jādara ne vēlāk kā dienā, kad administrators nosaka ierosināto sadali, t. i., pirms ierosinājums tiek iesniegts tiesai un publicēts. Ja kreditors neiesniedz pierādījumus par savu prasījumu, tas zaudē iespēju saņemt maksājumu no aktīviem, kas ir iekļauti lēmumā par naudas sadali. Principā kreditors var vēlāk saņemt maksājumu par savu prasījumu, bet tikai tad, ja kļūst pieejami jauni līdzekļi (*ex post* sadale, *afterutdelning*).

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Kā norādīts iepriekš, kreditoriem nav vispārēja pienākuma iesniegt prasījumus komercsabiedrības reorganizācijas gadījumā, bet kreditoram var būt nepieciešams iesniegt savu prasījumu plāna izskatīšanā tiesas sēdē, ja komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs to nav iekļāvis pēc savas iniciatīvas.

Ja ir jāriko plāna izskatīšana tiesas sēdē, parādniekam ar komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja atbalstu ir jāizstrādā komercsabiedrības reorganizācijas plāns. Plānā var ierosināt parāda nokārtošanu, norakstot kreditoru prasījumus vai grozot maksājuma noteikumus.

Reorganizācijas plānam ir jāpievieno īpašuma aktīvu un saistību saraksts, ko sagatavojis komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs. Sarakstā cita starpā ir jānorāda, vai kreditoram ir priekšrocības tiesības un kāds ir to pamatojums. Komercsabiedrības reorganizācijas plānā kreditori, akcionāri un citas personas, kurām ir līdzdalība parādniekā (attiecīgās puses), ir jāsadala grupās, pamatojoties uz prasījumu prioritāti un prioritātes pakāpi. Plāna izskatīšanā tiesas sēdē piedalās tikai tie kreditori, kuru prasījumi radušies pirms komercsabiedrības reorganizācijas lēmuma pieņemšanas un kurus tieši skar komercsabiedrības reorganizācijas plāns, piemēram, tāpēc, ka ir ierosināts samazināt kreditora prasījumu.

Ja pieprasījumu rīkot plāna izskatīšanu tiesas sēdē pieņem, tiesa sagatavo lēmumu nekavējoties atļaut rīkot plāna izskatīšanu tiesas sēdē. Vienlaikus tiesai ir jānosaka datums sapulcei ar attiecīgajām pusēm, kas notiks tiesā (plāna izskatīšanas sapulce), jāuzaicina puses uz šo sapulci un jāpublicē lēmums. Plāna izskatīšanas sapulcē tiesai ir jāpārbauda attiecīgo pušu atlase un to iedalījums grupās. Pēc tam tiesai ir iespēja mainīt pušu atlasī un iedalījumu grupās. Pēc tam attiecīgās puses balso par pārstrukturēšanas plānu.

Pirms plāna izskatīšanas sapulces komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājam, parādniekam un attiecīgajām pusēm, piemēram, kreditoriem, ir iespēja iebilst pret prasījumu, kurš būtu iekļauts komercsabiedrības reorganizācijas plānā. Iebildumi rakstiski jāiesniedz komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājam pēc iespējas ātrāk un jebkurā gadījumā pirms balsošanas plāna izskatīšanas sapulcē.

Iebildums, kas izteikts pret prasību vai tiesībām, neliedz attiecīgajai pusei piedalīties balsošanā ar prasību vai tiesībām. Ja balsojuma rezultāts ir atkarīgs no tā, vai iebildums ir vai nav pieņemts, tiesai ir jāizskata strīdīgais jautājums un jāmēģina panākt izlīgumu. Ja izlīgumu nevar panākt, tiesai ir jāizvērtē iebildumi.

Uzskata, ka attiecīgās puses ir pieņēmušas komercsabiedrības reorganizācijas plānu, ja katrā grupā to ir apstiprinājušas vismaz divas trešdaļas balsotāju un viņu prasījumi vai tiesības veido vismaz divas trešdaļas no prasībām vai tiesībām ar balsstiesībām. Ja komercsabiedrības reorganizācijas plāns tiek pieņemts, tiesa to apstiprina, izņemot gadījumus, kad pastāv šķēršļi šādai apstiprināšanai. Noteiktos īpašos apstākļos tiesa var apstiprināt komercsabiedrības reorganizācijas plānu, pat ja attiecīgās puses tam nav piekritušas.

Apstiprināts komercsabiedrības reorganizācijas plāns ir saistošs parādniekam un visām attiecīgajām pusēm, kā arī parādnieka darījuma partnerim līgumā par jaunu finansējumu.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Ja tiek pieņemts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanas procesu, nekavējoties publicē attiecīgu paziņojumu oficiālajā vēstnesī *Post- och Inrikes Tidningar*. Paziņojumu vienas nedēļas laikā pēc publicēšanas nosūta arī zināmajiem kreditoriem. Paziņojumā cita starpā kreditori tiek aicināti iesniegt prasījumus pret parādnieku, kas parasti jādara rakstiski viena mēneša laikā pēc publicēšanas dienas, norādot sīkāku informāciju par prasījumu un citu informāciju, kas var būt būtiska lietas izvērtēšanai, un sīkāku informāciju par to, kādā kontā veicami maksājumi parāda pārstrukturēšanas procesa laikā.

Pēc tam, kad ir pieņemts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanas procedūru un ir apkopota pietiekama informācija, tiek sagatavots parāda pārstrukturēšanas priekšlikums. To nosūta visiem zināmajiem kreditoriem, kuru prasījumi ir iekļauti priekšlikumā, aicinot tos iesniegt piezīmes līdz noteiktam datumam. Tas, ka kreditors nav iesniedzis piezīmes, nekavē pieņemt lēmumu apstiprināt parāda pārstrukturēšanu.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Ja tiek pieņemts lēmums sākt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas procesu, nekavējoties publicē attiecīgu paziņojumu oficiālajā vēstnesī *Post- och Inrikes Tidningar*. Paziņojumu vienas nedēļas laikā pēc publicēšanas nosūta arī zināmajiem kreditoriem. Paziņojumā cita starpā kreditori tiek aicināti iesniegt prasījumus pret parādnieku, kas parasti jādara rakstiski viena mēneša laikā pēc publicēšanas dienas, norādot sīkāku informāciju par prasījumu un citu informāciju, kas var būt būtiska lietas izvērtēšanai, un sīkāku informāciju par to, kādā kontā veicami maksājumi parāda pārstrukturēšanas procesa laikā.

Pēc tam, kad ir pieņemts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanas procedūru un ir apkopota pietiekama informācija, tiek sagatavots komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas priekšlikums. To nosūta visiem zināmajiem kreditoriem, kuru prasījumi ir iekļauti priekšlikumā, aicinot tos iesniegt piezīmes līdz noteiktam

datumam. Tas, ka kreditors nav iesniedzis piezīmes, nekavē pieņemt lēmumu apstiprināt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu.

13 Kādi noteikumi regulē ieņēmumu sadali ? Kā nosaka prasījumu un kreditoru tiesību hierarhiju?

BANKROTS

Ja bankrota mantas aktīvi nav pietiekami, lai segtu bankrota izmaksas un ar mantu saistītos parādus, bankrota izdevumi ir jānoraksta (sk. informāciju iepriekš par bankrota izmaksām un ar mantu saistītiem parādiem). Ja bankrota izdevumi tiek norakstīti (*avskrivās*), kreditoriem netiek sadalīta nauda.

Ja bankrota izdevumi netiek norakstīti, bankrota mantā esošā nauda, ko neizmanto bankrota izmaksu un ar mantu saistīto parādu maksāšanai, tiek sadalīta kreditoriem. Nauda principā ir jāsadala saskaņā ar Likuma par priekšrocībām noteikumiem.

Likums par priekšrocībām reglamentē kreditoru tiesības saņemt maksājumu bankrota gadījumā. Turpmāk sniegta kopsavilkuma informācija par minēto likumu. Šeit sniegta apkopota informācija par Likumu par priekšrocībām.

Priekšrocības tiesības attiecībā uz maksājumu ir vai nu īpašas, vai vispārīgas. Īpašas priekšrocības tiesības ir saistītas ar konkrētu īpašumu (piemēram, ķīlas tiesības, aizturējuma tiesības, nekustamā īpašuma hipotēka (*inteckning*)). Vispārīgas priekšrocības tiesības ir saistītas ar visu īpašumu, kas ir iekļauts parādnieka bankrota mantā (piem., izmaksas, kas rodas kreditoriem, parādniekam bankrotējot, atlīdzība komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājam, ja pirms attiecīgās bankrota procedūras bijusi komercsabiedrības reorganizācija). Īpašas priekšrocības tiesības ir prioritāras pret vispārīgās priekšrocības tiesībām. Prasījumam, kam nav piešķirtas priekšrocības tiesības, ir tādas pašas tiesības kā visiem citiem prasījumiem. Var arī noteikt līgumā, ka kreditors ir tiesīgs saņemt maksājumu tikai pēc tam, kad ir apmierināti visu citu kreditoru prasījumi (*pakārtots prasījums, efterställd fordran*).

Priekšrocības tiesības turpina pastāvēt, pat ja prasījums tiek cedēts, aprakstīts vai citādi nodots citai personai.

Ja prasījumam piešķirtas īpašas priekšrocības tiesības saistībā ar konkrētu īpašumu, bet īpašums nav pietiekams prasījuma apmierināšanai, atlikusī daļa tiek uzskatīta par prasījumu bez priekšrocības tiesībām.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Komercsabiedrības reorganizācijas ietvaros netiek veikta nekāda sadale, ja vien komercsabiedrības reorganizācijas plānā nav paredzēta parāda nokārtošana.

Parāda nokārtošana var izpausties, piemēram, kā parāda samazināšana vai maksājuma noteikumu grozīšana. Komercsabiedrības reorganizācijas plānu var sagatavot tikai tad, ja ir vienlīdzīga attieksme pret vienas un tās pašas grupas kreditoriem proporcionāli to prasījumiem. Tā kā citos aspektos parāda samazināšana un maksāšanas noteikumi atbilst tam, kas ir nolemts komercsabiedrības reorganizācijas plānā, tie var atšķirties.

Ja komercsabiedrības reorganizācijas plāns ietver parāda nokārtošanu, kreditoram, kura prasījums komercsabiedrības reorganizācijas plāna izstrādes laikā nebija zināms, ir tiesības tikai uz maksājumu, kas atbilst tam, ko saņemtu kreditoru grupa, kurā kreditors būtu iedalīts, ja viņš būtu bijis zināms.

Kreditors, kurš ir pieņēmis komercsabiedrības reorganizācijas plānu, kas ietver parāda nokārtošanu, nezaudē savas tiesības attiecībā uz galvotāju vai kādu citu personu, kas līdztekus parādniekam ir atbildīga par prasījumu.

Prasījumiem, kas ir iekļauti pieņemtajā komercsabiedrības reorganizācijas plānā un kas veido jaunu finansējumu saskaņā ar Komercsabiedrību reorganizācijas likuma (*Lagen om företagsrekonstruktion*) noteikumiem, ir priekšrocības tiesības plānā norādītajā apmērā un laikposmā.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Lēmumā par parāda pārstrukturēšanas atļaušanu izpildiestāde cita starpā nosaka, kuri prasījumi tiek segti, kāds

plāns maksājumu veikšanai attiecas uz parādnieku un cik daudz no katra prasījuma ir jāmaksā.

Visiem parāda pārstrukturēšanā iekļautiem prasījumiem ir vienādas tiesības. Tomēr prasījumam ar kreditora piekrišanu var piešķirt mazāk labvēlīgas tiesības, vai to var apmierināt pirms citiem prasījumiem, ja sadalāmā naudas summa ir maza un ir pamatoti tā darīt, ņemot vērā parāda apmēru un citus apstākļus.

Prasījumus reglamentējoši noteikumi ir iekļauti lēmumā atļaut veikt parāda pārstrukturēšanu.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Lēmumā par parāda pārstrukturēšanas atļaušanu izpildiestāde cita starpā nosaka, kuri prasījumi tiek segti, kāds plāns maksājumu veikšanai attiecas uz parādnieku un cik daudz no katra prasījuma ir jāmaksā.

Visiem komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā iekļautiem prasījumiem ir vienādas tiesības. Tomēr prasījumam ar kreditora piekrišanu var piešķirt mazāk labvēlīgas tiesības, vai to var apmierināt pirms citiem prasījumiem, ja sadalāmā naudas summa ir maza un ir pamatoti tā darīt, ņemot vērā parāda apmēru un citus apstākļus.

Prasījumus reglamentējoši noteikumi ir iekļauti lēmumā atļaut veikt parāda pārstrukturēšanu.

14 Kādi ir maksātnespējas procedūras izbeigšanas nosacījumi un sekas (jo īpaši, to izbeidzot ar mierizlīgumu)?

BANKROTS

Ja parādnieks piekrīt maksāt parādus vai ir panācis citu izlīgumu ar kreditoriem (brīvprātīgs izlīgums), rajona tiesai jāpieņem lēmums izbeigt bankrota procedūru. Bankrota procedūrā ar parāda pierādīšanas procedūru bankrota procedūru var izbeigt arī ar lēmumu par vienošanos ar kreditoriem. Citos gadījumos bankrota procedūra tiek izbeigta, veicot norakstīšanu (ja aktīvi nav pietiekami, lai segtu bankrota izmaksas un mantas parādus) vai sadalot to kreditoriem.

Bankrota procedūra neatbrīvo fizisko personu no saistībām maksāt parādus (noteikumi par parāda pārstrukturēšanu ir atšķirīgi). Nesamaksātie parādi paliek spēkā arī pēc bankrota procedūras (tomēr ne tad, ja uz tiem attiecas brīvprātīgs nolīgums vai vienošanās ar kreditoriem).

Juridiskā persona beidz pastāvēt pēc bankrota procedūras (reglamentējoši noteikumi ir tiesību aktos par tiesībām veidot apvienības). Tas nozīmē, ka pēc bankrota procedūras kreditori vairs nevar pret juridisko personu vērst nevienu neapmierinātu prasījumu.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Noteiktos apstākļos tiesai ir jānolemj, ka komercsabiedrības reorganizācija ir jāizbeidz. Tas attiecas, piemēram, uz gadījumiem, kad tiek uzskatīts, ka komercsabiedrības reorganizācijas mērķis ir sasniegts, vai ja tiek uzskatīts, ka to nav iespējams sasniegt.

Turklāt tiesai ir jānolemj, ka komercsabiedrības reorganizācija ir jāpabeidz trīs mēnešus no dienas, kad tika pieņemts lēmums par reorganizāciju. Pēc parādnieka, komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja vai kreditora pieprasījuma komercsabiedrības reorganizāciju var pagarināt vēl uz trim mēnešiem, ja tam ir īpaši iemesli. Lai to pagarinātu, ir nepieciešami ārkārtēji iemesli.

Komercsabiedrības reorganizācija nedrīkst ilgt vairāk kā 12 mēnešus, ja vien tiesa iepriekš nav lēmusi par plāna izskatīšanu tiesas sēdē. Šādā gadījumā komercsabiedrības reorganizācija ir jāpabeidz ne vēlāk kā 15 mēnešus no dienas, kad pieņemts lēmums par reorganizāciju.

Ja komercsabiedrības reorganizācija ir pabeigta, parādnieka aizsardzība pret izpildes pasākumiem, piemēram, aprakstīšanu un bankrotu, vairs nav piemērojama. Aizsardzība beidzas arī 12 mēnešus pēc lēmuma par komercsabiedrības reorganizāciju pieņemšanas, pat ja reorganizācija tajā laikā turpinās.

Ja komercsabiedrības reorganizācija ir pabeigta, arī turpmāk piemēro pieņemto komercsabiedrības reorganizācijas plānu. Tas joprojām ir saistošs parādniekam un attiecīgajām pusēm. Tiesa var nolemt, ka pieņemtais komercsabiedrības reorganizācijas plāns ir jāatceļ. Tā tas var būt, piemēram, ja parādnieks ir būtiski pārkāpis savas saistības saskaņā ar plānu.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Parāda pārstrukturēšanas lēmums atbrīvo parādnieku no saistībām maksāt parādus, kas iekļauti parāda pārstrukturēšanā, tiktāl, ciktāl šie parādi tiek samazināti. Parāda pārstrukturēšana arī atbrīvo parādnieku no saistībām maksāt nezināmus parādus lietā, ja vien tie nav parādi, kas nevar tikt iekļauti parāda pārstrukturēšanā. Parāda pārstrukturēšana nozīmē, ka tiesības saņemt procentus vai soda naudu par neveiktiem maksājumiem saistībā ar pārstrukturēšanā iekļautu prasījumu beidz pastāvēt attiecībā uz periodu, kas sākas pēc dienas, kurā tika pasludināts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanu. Parāda pārstrukturēšana neietekmē kreditora tiesības attiecībā uz galvotāju vai citu personu, kas līdztekus parādniekam ir atbildīga par konkrēto parādu.

Lēmumā, ar ko tiek apstiprināta parāda pārstrukturēšana, tiek noteikts plāns maksājumu veikšanai. Šāds plāns aptver piecus gadus, ja vien nav pamatota iemesla noteikt īsāku termiņu. Plāns maksājumu veikšanai sākas dienā, kad tiek pieņemts lēmums apstiprināt pārstrukturēšanu. Kad tiek noteikts plāna maksājumu veikšanai beigu datums, periodu, kurā tika piemērots lēmums sākt procesu, parasti atskaita no plāna aptvertā laikposma, ja vien nav pamatotu iemeslu atskaitīt īsāku laikposmu, ņemot vērā parādnieka darbības pēc lēmuma sākt procesu.

Kad lēmums par parāda pārstrukturēšanu stājas spēkā, parādnieka aizsardzība pret izpildes pasākumiem beidzas.

Parāda pārstrukturēšanas lēmumu var grozīt vai anulēt noteiktos gadījumos. Pēc tāda kreditora pieprasījuma, kura prasījums iekļauts parāda pārstrukturēšanā, lēmumu var atcelt, ja cita starpā parādnieks ir sniedzis nepareizu informāciju, neievēro plānu maksājumu veikšanai un novirze no plāna ir būtiska, vai parādnieka finansiālais stāvoklis ir ievērojami uzlabojies.

Ja parāda pārstrukturēšanas lēmums tiek grozīts, plāna maksājumu veikšanai laikposmu var noteikt uz ne vairāk kā septiņiem gadiem.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas lēmums atbrīvo parādnieku no saistībām maksāt parādus, kas iekļauti pārstrukturēšanā, ciktāl šie parādi tiek samazināti. Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana arī atbrīvo parādnieku no saistībām maksāt nezināmus parādus lietā, ja vien tie nav parādi, kas nevar tikt iekļauti komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā.

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana nozīmē, ka tiesības saņemt procentus vai soda naudu par neveiktiem maksājumiem par pārstrukturēšanā iekļautu prasījumu beidz pastāvēt attiecībā uz periodu, kas sākas pēc dienas, kurā tika pasludināts lēmums sākt parāda pārstrukturēšanu.

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana neietekmē kreditora tiesības attiecībā uz galvotāju vai citu personu, kas līdztekus parādniekam ir atbildīga par konkrēto parādu.

Lēmumā, ar ko tiek apstiprināta komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana, tiek noteikts plāns maksājumu veikšanai. Šāds plāns aptver trīs gadus. Plāns maksājumu veikšanai sākas dienā, kad tiek pieņemts lēmums apstiprināt pārstrukturēšanu.

Kad lēmums par komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu stājas spēkā, parādnieka aizsardzība pret izpildes pasākumiem beidzas.

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas lēmums var tikt grozīts vai anulēts noteiktos gadījumos. Parāda pārstrukturēšanas lēmumu var grozīt vai anulēt noteiktos gadījumos. Pēc tāda kreditora pieprasījuma, kura prasījums ir iekļauts komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā, lēmumu var atcelt, ja cita starpā parādnieks ir sniedzis nepareizu informāciju, neievēro plānu maksājumu veikšanai un novirze no plāna ir būtiska, vai

parādnieka finansiālais stāvoklis ir ievērojami uzlabojies.

Ja komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas lēmums tiek grozīts, plāna maksājumu veikšanai laikposmu var noteikt uz ne vairāk kā pieciem gadiem.

15 Kādas ir kreditoru tiesības pēc maksātnespējas procedūras izbeigšanas?

BANKROTS

Kā paskaidrots iepriekš, bankrots neatbrīvo fiziskas personas no saistībām maksāt parādus, savukārt juridiskās personas pēc bankrota tiek likvidētas.

Ja pēc bankrota ir pieejami līdzekļi naudas sadalīšanai, pastāv noteikumi sadalīšanu veikt *ex post*.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Sk. iepriekš informāciju par pieņemta komercsabiedrības reorganizācijas plāna ar parāda nokārtošanu ietekmi. Ja komercsabiedrības reorganizācijas plāns nav pieņemts un parādnieks nav vienojies ar kreditoriem par parāda brīvprātīgu nokārtošanu, pēc komercsabiedrības reorganizācijas pabeigšanas prasījumi paliek neapmierināti.

Kreditori ar prasījumiem, kuru pamatā ir līgumi, ko parādnieks noslēdzis ar komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja piekrišanu komercsabiedrības reorganizācijas procedūras laikā, iegūst vispārīgas priekšrocības tiesības. Vispārīgas priekšrocības tiesības izbeidzas, kad ir pieņemts komercsabiedrības reorganizācijas plāns, vai, ja komercsabiedrības reorganizācijas plāns netiek pieņemts, tās izbeidzas trīs mēnešus pēc komercsabiedrības reorganizācijas atcelšanas, ja vien šajā laikposmā pret parādnieku nav iesniegts bankrota pieteikums.

Kreditoriem ar prasījumiem, kas ir iekļauti pieņemtajā komercsabiedrības reorganizācijas plānā un kas veido jaunu finansējumu saskaņā ar Komercsabiedrību reorganizācijas likuma noteikumiem, ir priekšrocības tiesības plānā norādītajā apmērā un laikposmā.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Parāda pārstrukturēšana samazina prasījumus, kuri iekļauti parāda pārstrukturēšanā. Tā arī atbrīvo parādnieku no saistībām maksāt nezināmus parādus lietā, ja vien tie nav parādi, kas nevar tikt iekļauti parāda pārstrukturēšanā. Parāda pārstrukturēšana neietekmē kreditora tiesības attiecībā uz galvotāju vai citu personu, kas līdztekus parādniekam ir atbildīga par konkrēto parādu.

Noteiktos apstākļos kreditors var atkārtoti novērtēt parāda pārstrukturēšanu pēc tam, kad debitors ir izpildījis plānu maksājumu veikšanai, ja plāns maksājumu veikšanai beidzas mazāk nekā piecus gadus pēc lēmuma par procesa sākšanu pieņemšanas.

Plašāku informāciju sk. sadaļā "Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?"

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšana samazina prasījumus, kuri iekļauti parāda pārstrukturēšanā. Tā arī atbrīvo parādnieku no saistībām maksāt nezināmus parādus lietā, ja vien tie nav parādi, kas nevar tikt iekļauti komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanā. Parāda pārstrukturēšana neietekmē kreditora tiesības attiecībā uz galvotāju vai citu personu, kas līdztekus parādniekam ir atbildīga par konkrēto parādu.

Noteiktos apstākļos kreditors var atkārtoti novērtēt komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanu pēc tam, kad debitors ir izpildījis plānu maksājumu veikšanai, ja plāns maksājumu veikšanai beidzas mazāk nekā trīs gadus pēc lēmuma par procesa sākšanu pieņemšanas.

Plašāku informāciju sk. sadaļā "Kādi ir nosacījumi un ietekme, izbeidzot maksātnespējas procedūru?"

16 Kurš sedz maksātspējas procedūrā radušās izmaksas un izdevumus?

BANKROTS

Administratora atlīdzība un citas līdzīgas izmaksas (bankrota izmaksas), kā arī citi parādi, kas rodas saistībā ar bankrota mantu, ir jāsedz no bankrota mantas pirms sadalīšanas maksātspējas kreditoriem. Bankrota izmaksas tiek segtas vispirms, un tikai tad citi prasījumi saistībā ar bankrota mantu.

Ja bankrots ir sākts pēc kreditora, kas nav valsts, pieprasījuma, visas bankrota izmaksas, kuras nevar segt no mantas, ir jāsedz kreditoram, ievērojot noteiktus ierobežojumus. Citos gadījumos tās jāsedz valstij.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Tiesas procesa izmaksas un komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja un jebkura uzraudzības iestādes pārstāvja atlīdzību sedz parādnieks.

Atlīdzības apmērs nedrīkst būt augstāks par to, ko var uzskatīt par samērīgu atlīdzību par šo uzdevumu, ņemot vērā uzdevumam nepieciešamo darbu, rūpību un prasmes, ar kādu tas ir veikts, kā arī komercsabiedrības darbību apjomu.

Tiesai pēc uzraudzības iestādes, komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja vai parādnieka pieprasījuma ir jāizvērtē komercsabiedrības reorganizācijas izpildītāja tiesības uz atlīdzību. Līdz pārstrukturēšanas plāna pabeigšanai jebkura ieinteresētā persona, kuras prasījums vai tiesības ir iekļautas plānā, arī var pieprasīt šāda veida novērtējumu.

Uz atlīdzību attiecas vispārīgas priekšrocības tiesības bankrota gadījumā, ciktāl summa ir samērīga konkrētajos apstākļos.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Parāda pārstrukturēšanas procesā parādnieks parasti veic maksājumus tiesībaizsardzības iestādei, kas attiecīgi pārskaita naudu kreditoriem. Izpildiestāde piemēro kreditoram gada maksu par veikto maksājumu pārvaldību.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Komercsabiedrības parāda pārstrukturēšanas procesā parādnieks parasti veic maksājumus tiesībaizsardzības iestādei, kas attiecīgi pārskaita naudu kreditoriem. Izpildiestāde piemēro kreditoram gada maksu par veikto maksājumu pārvaldību.

17 Kādi noteikumi reglamentē kreditoru kopumam kaitējošu juridisku aktu spēkā neesību, atzīšanu par spēkā neesošiem vai neizpildāmību?

BANKROTS

Noteikumi par bankrota mantas atgūšanu (*återvinning till konkursbo*) ir izklāstīti Likumā par bankrotu. Atgūšanas noteikumos paredzēto termiņu aprēķināšanas sākumpunkts parasti ir bankrota pieteikuma iesniegšanas datums.

Aktu var atcelt, ja ar to neatbilstīgi piešķirta priekšrocība konkrētam kreditoram salīdzinājumā ar citiem kreditoriem, kreditoriem atsavināts parādnieka īpašums, palielinājies parādnieka parāds, parādnieks bijis vai kļuvis maksātspējīgs pašas procedūras dēļ vai procedūras apvienojumā ar citiem faktoriem dēļ un otra puse zināja vai tai būtu bijis jāzina, ka parādnieks ir maksātspējīgs un kādu apstākļu dēļ tiesību akts ir neatbilstīgs. Uzskata, ka parādnieka ģimenes locekļi zinājuši par iepriekšējā teikumā noteikto, ja vien nav pārliecinoša apliecinājuma tam, ka tie nav zinājuši vai nav varējuši zināt. Ja akts īstenots agrāk nekā piecus gadus pirms atsaucēšanas dienas, to var atcelt tikai tad, ja tas attiecas uz kādu parādnieka ģimenes locekli.

Parāda maksājumu, kas veikts vēlāk nekā trīs mēnešus pirms atsaucēšanas dienas, izmantojot metodi, kura nav tradicionāls maksāšanas līdzeklis, vai avansa maksājumu vai maksājot summu, kas ievērojami pasliktināja parādnieka finanšu stāvokli, var atcelt, izņemot, ja to varētu uzskatīt par parastu rīcību konkrētajos apstākļos. Ja

maksājums veikts kādam parādnieka ģimenes loceklis pirms minētās dienas, bet mazāk nekā divus gadus pirms atsauces dienas, to var atcelt, ja vien netiek parādīts, ka parādnieks nebija maksātnespējīgs un nekļuva maksātnespējīgs šāda akta piemērošanas dēļ.

Īpaši noteikumi reglamentē tādas darbības kā dāvanas, kopīga mājvieta un alga. Dažiem maksājumiem valstij, piem., nodokļu maksājumiem, atgūšanas noteikumus nepiemēro.

Administrators var censties atgūt līdzekļus, ierosinot lietu vispārējās jurisdikcijas tiesā vai ceļot iebildumus pret parādu, par kuriem tiek sniegti pierādījumi bankrota procedūras laikā. Ja administrators izvēlas neatgūt līdzekļus un nav panākta vienošanās par brīvprātīgu norēķinu, kreditors var censties atgūt līdzekļus, ierosinot lietu vispārējās jurisdikcijas tiesā.

Līdzekļu atgūšanas gadījumā parādnieka atsavinātais īpašums tiek atgriezts atpakaļ bankrota mantā.

KOMERCSABIEDRĪBAS REORGANIZĀCIJA

Pēc tam, kad ir pieņemts lēmums par komercsabiedrības reorganizāciju, piemēro Likuma par bankrotu noteikumus par atgūšanu bankrota gadījumā, ja tiek pieņemts reorganizācijas plāns, kas ietver parāda nokārtošanu (sk. sadaļu par bankrotu).

Ja atgūšanas prasība attiecas uz priekšrocību vai maksājumu, kas iegūts ar aprakstīšanu, tiesa var nolemt, ka piedziņa izpildes procesā nedrīkst turpināties līdz turpmākam paziņojumam.

Atgūšanas prasību iesniedz komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs vai attiecīgā puse. Prasība ir jāceļ pirms plāna izskatīšanas sapulces, un to nevar galīgi izvērtēt, kamēr nav pieņemts pārstrukturēšanas plāns. Attiecīgai pusei, kas vēlas ierosināt lietu, ir jāinformē komercsabiedrības reorganizācijas izpildītājs. Ja attiecīgā puse to nav izdarījusi, prasība ir nepieņemama.

Atgūšanas prasība ir jānoraida, ja komercsabiedrības reorganizācija beidzas, nepieņemot reorganizācijas plānu, un ja parādnieks netiek atzīts par bankrotējušu pēc pieteikuma iesniegšanas trīs nedēļu laikā pēc komercsabiedrības reorganizācijas beigām.

Kad prasītāja izmaksas ir atlīdzinātas, ieņēmumi no atgūšanas darbības ir jāsadala atbilstoši parāda nokārtošanas pamatojumam, ja vien reorganizācijas plānā nav noteikts citādi. Atbildētājs, kam prasītāja rīcības dēļ var rasties prasījums pret parādnieku, var piedalīties plāna izskatīšanā tiesā, pamatojoties uz šādu prasījumu, un tas ir tiesīgs tam pienākošos summu atskaitīt, kad tiek veikta naudas sadale, no summas, kas tam būtu jāmaksā.

Tiesa var izdot rīkojumu par īpašu administrēšanu attiecībā uz to, kas saskaņā ar pirmo daļu ir jānodod attiecīgajām pusēm, ja viena no pusēm vai parādnieks to pieprasa atgūšanas procedūrā. Jebkuru īpašumu, kas nodots īpašai administrēšanai, var aprakstīt tikai tad, ja ir atcelts komercsabiedrības reorganizācijas plāns.

PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA

Nav īpašu noteikumu par līdzekļu atgūšanu.

KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANA ATBILSTĪGI LIKUMAM PAR KOMERCSABIEDRĪBAS PARĀDA PĀRSTRUKTURĒŠANU

Nav īpašu noteikumu par līdzekļu atgūšanu.

Lapa atjaunināta: 26/05/2026

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.